

RFID-ryhmän kokous 11.8.2009

Paikka:

Kansalliskirjaston Fabianian kokoushuone, Yliopistonkatu 1, Helsinki

Aika:

11.8.2009 kello 13

Läsnä:

Ari Rouvari, Kansalliskirjasto, pj.
Susanna Aakko, Helsingin kaupunginkirjasto
Ari Ahlqvist, Kansalliskirjasto
Hanna Haapanen, RFID Lab Finland ry
Marja-Rii Jokinen, Turun kaupunginkirjasto
Seppo Lindström, Ab Axiell Kirjastot Oy
Risto Majjala, Teknillisen korkeakoulun kirjasto
Seppo Mäkelä, ATP Automation Ltd Oy
Merja Rostila, Pirkkalan kunnankirjasto
Pauli Tossavainen, ToP Tunniste Oy
Miika Vacker, Mikro-Väylä Oy
Kaija Valikainen, Turun kaupunginkirjasto

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen kello 13.05. Todettiin, että ryhmä on kutsuttu koolle KATVE-ryhmän kokouksen 3.2.2009 toimeksiannosta keskustelemaan kotimaiseen RFID-tietomalliin liittyvästä ongelmasta. Kokouksen sihteeriksi valittiin Ari Ahlqvist.

2. Ongelman käsittely

Turun seudun kimpakirjastojen kesken on ilmennyt aineiston lainauksessa RFID-ratkaisujen yhteensopivuudessa ongelma. Eri toimittajat ovat tulkinneet suomalaista tietomallia kahdella eri tavalla. Turun kaupunginkirjaston RFID-tunnisteissa pakollisen osion pituus on 32 merkkiä, Raisiossa 34. Tämän eron takia Raision tunnitteita ei voida lukea Turussa. Lisäksi Turussa pakollinen osio on lukittu, Raisiossa ei.

Pauli Tossavainen kertoi tietomallin laatineen ryhmän halunneen 32-merkistä pakollista osiota, koska neljällä jaolliset voidaan lukita. Pakollisen osion lukitseminen oli ryhmän mielestä tärkeää, ja se on nähtävissä tietomallin tekstissä. Ryhmää huoletti vandalismi: lukitsemattomat osiot voidaan helposti muuttaa kaupasta saatavilla laitteilla. Ajateltu pituus vain jäi kirjaamatta tietomalliin, jossa puhutaan myös 34-merkkisestä pakollisesta osiosta. Tossavaisen selostus ongelmasta ja ehdotus ratkaisuksi oli jaettu kokouksen osanottajille etukäteen. Miika Vacker totesi, että ryhmän ulkopuoliset eivät ole voineet tietää ryhmän tarkoitusta, ja asia on voitu käsitellä toisin.

Todettiin, että RFID-tunnisteista kirjastoissa on tulossa uusi ISO-standardi. Juha Hakala ja Pauli Tossavainen ovat standardin kommentointiryhmässä. Pauli Tossavainen kertoi uuden standardin tullevan edellyttämään vain pakolliseen osioon sisältyvän ensisijaisen nidetunnuksen (16 merkkiä) lukitsemista. Käytiin keskustelu lukitsemisen merkityksestä ja siitä, mitä pitäisi nyt tehdä uutta ISO-standardia odotellessa. Yhteenvetona todettiin, että 32-merkkinen pakollinen osio on lukittavissa, samoin 34-merkkinen 36-merkkisenä.

3. Ratkaisuvaihtoehdot

A. Pauli Tossavaisen kokoukselle laatima ehdotus, jota alkuperäisessä RFID-työryhmässä olleet ovat kommentoineet. Ehdotuksen mukaan kansallisesta tietomallista laaditaan versio 1.1, jossa teksti muutetaan siten että pakollinen osuus on aina 32-merkkiä. Lisäksi muistutetaan pakollisen osion lukituksesta. Jotta nyt olemassa olevien 34-merkkiä pitkän pakollisen osion sisältämät tunnitteet toimisivat, tulisi Axiellin muuttaa omia ohjelmistojaan niin, että ne tukisivat myös tätä vaihtoehtoa.

B. Miika Vacker esitti, että tietomallin tekstiä muutetaan vain siten, että lukitus tulee vapaaehtoiseksi. Asiakas valitsee lukituksen. Pakollisen osion pituus on 32 merkkiä, jos tunnitteeseen ei enempää mahdu, muuten 34.

C. Kolmas esiin tullut ehdotus oli se, että tietomallia ei nyt muuteta, mutta pakolliset osiot lukitaan 32- tai 36-merkkisinä. Tässäkin kuten vaihtoehto B:ssä pakollisen osion pituus on 32 merkkiä ainoastaan jos tunnitteeseen ei enempää mahdu, muuten 34.

4. Ratkaisuvaihtoehtojen käsittely

Susanna Aakko totesi, että 34 merkkinen pakollinen osio tuntuu käydyin keskustelun jälkeen järkevämältä, ja että asiakkaat saisivat itse valita lukituksen. Miika Vacker toi esiin myös sen, että 32-merkkinen pakollinen osio vaatisi suurimman toimittajan laitteiden ohjelmistoihin muutoksia. Pauli Tossavainen piti lukitusta tärkeämpänä kuin merkkien määrää. Hänestä 34 merkkinen on hyväksyttävissä, jos asiakas ottaa vastuun lukituksesta. Lisäksi Tossavainen nosti esiin kysymyksen täytemerkeistä, jos lukitus tehdään 36-merkkisenä. Vacker totesi, että pitäisi ottaa käyttöön marc-media tyyppikenttä pakollisen osion jatkoksi ja lukita siten syntyvä 36-merkkinen osio. Tässä vaiheessa Tossavainen ja Lindström katsoivat muutosvauhdin liian suureksi. Seppo Lindström ilmoitti myös kannattavansa Tossavaisen ehdotusta

Keskustelun jatkuessa puheenjohtaja totesi ryhmän kallistuneen C-vaihtoehdon kannalle: pakollinen osio olisi 34-merkkinen, jollei RFID-tunniste rajoita sitä 32:een. Keskusteltiin edelleen lukitsemisesta 32- tai 36-merkkisenä. Vacker totesi 34-merkkisen lukitsemisen 32-merkkisenä saattavan aiheuttaa ongelmia. Tossavainen muistutti tietomallin määrittävän jo filler-datablokkit. Täytemerkkejä voitaisiin käyttää, vaikka pakollista osiota ei lukittaisikaan.

5. Ryhmän kanta

Keskustelun jälkeen päällimmäiseksi ratkaisuvaihtoehdoksi jäi C: pakollinen osio lukitaan 32-merkkisenä, jos tunnisteeseen ei enmpää mahdu, muutoin 34-merkkinen pakollinen osio lukitaan 36-merkkisenä filler-dtablokkeja käyttäen. Kanta ei tosin ollut yksimielinen, mm. Risto Majjala kannatti vielä vaihtoehtoa B.

Asiaa käsitellään seuraavan kerran KATVE-ryhmän kokouksessa 1.9.2009.